

# PKNO nr. 38 – Lokalplanlægning på støjbelastede arealer – eksisterende byområder og blandede byfunktioner

## Indhold

### 1. Indledning

### 2. Generelt om lokalplanlægning på støjbelastede arealer

#### 2.1. Generelt om planlovens § 15 a

#### 2.4. Isolering mod støj af ny boligbebyggelse

### 3. De konkrete afgørelser

A. Sag om boligområde med mulighed for serviceerhverv og daginstitution – vejtrafikstøj og virksomhedsstøj – planområdet udgjorde et eksisterende byområde og var udlagt til blandede byfunktioner - byomdannelsesområde

Vejtrafikstøj

Virksomhedsstøj

B. Sag om udvidelse af eksisterende lystbådehavn og etablering af ny bydel med boliger og servicefunktioner – vejtrafikstøj og virksomhedsstøj – planområdet udgjorde et eksisterende byområde og var udlagt til blandede byfunktioner – ikke fornødne bestemmelser til sikring af støjhensynet i forhold til virksomhedsstøj

Vejtrafikstøj

Virksomhedsstøj

C. Sag om 4 punkthuse i op til 15 etager – vejtrafikstøj – planområdet udgjorde et eksisterende byområde og var udlagt til blandede byfunktioner

D. Sag om etablering af ny bydel med erhverv og boliger – vejtrafikstøj – planområdet udgjorde et eksisterende byområde og var udlagt til blandede byfunktioner

E. Sag om boligområde – virksomhedsstøj – planområdet var et eksisterende byområde men forudsætningerne for anvendelse af de lempede grænseværdier var ikke opfyldt i den konkrete sag

# 1. Indledning

Planklagenævnet udgav den 9. november 2021 PKNO nr. 18 om lokalplanlægning på støjbelastede arealer.[1]

Planklagenævnet har i løbet af 2022 og 2023 truffet afgørelse i yderligere en række klagesager vedrørende planlovens § 15 a, stk. 1, om planlægning for støjfølsom anvendelse på støjbelastede arealer. De nye afgørelser vedrører særligt anvendelsesområdet for at lokalplanlægge for isolering mod støj af ny boligbebyggelse, navnlig at der skal være tale om et eksisterende byområde. Afgørelserne vedrører endvidere, hvornår et område kan siges at være udlagt til blandede byfunktioner.

I denne PKNO gennemgås nogle af disse afgørelser samt reglerne om planlægning for støjfølsom anvendelse på støjbelastede arealer med fokus på kravet om, at der skal være tale om et eksisterende byområde og betydningen af områder for blandede byfunktioner. Denne PKNO skal således ses som et supplement til PKNO nr. 18, hvortil der henvises for yderligere beskrivelse af de generelle regler om planlægning for støjfølsom anvendelse på støjbelastede arealer.

## 2. Generelt om lokalplanlægning på støjbelastede arealer

### 2.1. Generelt om planlovens § 15 a

En lokalplan må kun udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse, hvis planen kan sikre den fremtidige anvendelse mod støjgener, jf. planlovens § 15 a, stk. 1. Dette skal ske med bestemmelser om etablering af afskærmningsforanstaltninger m.v., jf. § 15, stk. 2, nr. 13, 23 og 26.

Reglerne skal forhindre, at der ved lokalplan tillades opført eksempelvis boliger i et område, der er belastet med støj fra erhvervsvirksomheder, vejtrafik m.v. Reglerne sikrer samtidig de eksisterende virksomheder mod at blive presset væk af boliger. Bestemmelsen udgør et planlægningsforbud, som dog kan fraviges, hvis der sikres mod støjgener i overensstemmelse med § 15 a, stk. 1, som henviser til § 15, stk. 2, nr. 13, 23 og 26.

Med "støjbelastede arealer" menes arealer, hvor Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for den pågældende anvendelse ikke kan overholdes uden etablering af afskærmningsforanstaltninger. Miljøstyrelsen har fastsat forskellige grænseværdier for bl.a. vejstøj, virksomhedsstøj og jernbanestøj.

Med "støjfølsom anvendelse" menes bl.a. anvendelse til boliger.

En lokalplan kan indeholde bestemmelser om afskærmningsforanstaltninger i form af anlæg af beplantningsbælte, støjvold, mur og lignende som betingelse for ibrugtagen af ny bebyggelse eller ændret anvendelse af et ubebygget areal, jf. § 15, stk. 2, nr. 13.

En lokalplan kan desuden indeholde bestemmelser om isolering af eksisterende boligbebyggelse mod støj, jf. § 15, stk. 2, nr. 23.

En lokalplan kan endvidere indeholde bestemmelser om isolering mod støj af ny boligbebyggelse i eksisterende boligområder eller områder for blandede byfunktioner, jf. § 11 b, stk. 1, nr. 2, jf. § 15, stk. 2, nr. 26. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med de lempede

støjkrav i vejstøjvejledningen og 2007-tillægget i vejledningen om ekstern støj fra virksomheder.[2]

## 2.4. Isolering mod støj af ny boligbebyggelse

### Anvendelsesområde

Planklagenævnet finder, at anvendelsesområdet for de lempede grænseværdier nævnt i vejstøjvejledningen og i tillægget til vejledningen om ekstern støj fra virksomheder fra 2007 i forbindelse med planlægning for nye støjisolerede boliger i eksisterende støjbelastede byområder skal ses i sammenhæng med muligheden for at stille krav om isolering mod støj af ny boligbebyggelse, jf. planlovens § 15, stk. 2, nr. 26.

Nævnet finder således, at lovgiver har gjort op med, i hvilke situationer de foranstaltninger, der er omfattet af § 15, stk. 2, nr. 26, må benyttes for at forebygge støjgener for beboere mv. Hvis en lokalplan fastsætter eller forudsætter, at disse foranstaltninger anvendes i et videre omfang, vil det indebære en omgåelse af planlovens bestemmelser om disse typer af foranstaltninger.

§ 15, stk. 2, nr. 26, kan kun bringes i anvendelse, hvor der planlægges for omdannelse af et *eksisterende byområde*, og hvis der er tale om enten et *eksisterende boligområde*, eller hvis området er udlagt til *blandede byfunktioner*, jf. nærmere herom nedenfor.

### Generelt om kravet om, at der skal være tale om et eksisterende byområde

Det følger af planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, at der i en lokalplan kan optages bestemmelser om isolering mod støj af ny boligbebyggelse i eksisterende boligområder eller områder for blendede byfunktioner, jf. § 11 b, stk. 1, nr. 2.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at ændringen af loven er sket med henblik på at fremme modernisering af eksisterende støjramte boligområder og byområder med blendede byfunktioner, herunder til boligformål, og at det med ændringen blandt andet skal være muligt at planlægge for nye boliger, der kan integreres i eksisterende byområder.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at de fastsatte bestemmelser om støjisolering skal sikre en hensigtsmæssig planlægning for fornyelse af eksisterende byområder med nye boliger.

Yderligere fremgår det af Miljøstyrelsens vejledning om vejstøj, at retningslinjerne om støjisolerede boliger ikke kan lægges til grund ved ændret arealanvendelse, og at de lempede støjgrænseværdier kan anvendes i de særlige situationer, hvor der i forhold til bymæssig bebyggelse er et ønske om at forny eller vitalisere boligkvarterer, herunder i forbindelse med byfornyelse og huludfyldning.

Planklagenævnet finder derfor, at planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, og forarbejderne til bestemmelsen må forstås således, at bestemmelsen alene kan bringes i anvendelse i tilfælde, hvor der lokalplanlægges for omdannelse af faktisk eksisterende byområder med tilhørende byfunktioner, herunder eksempelvis eksisterende erhvervsområder.[3]

### Generelt om boligområder

Planklagenævnet forstår ordlyden af og forarbejderne til bestemmelsen på den måde, at der skal være tale om et faktisk, eksisterende boligkvarter, hvor man ønsker at forny eller fortætte den eksisterende boligbebyggelse på grund af en attraktiv bymæssig beliggenhed. Det har således ikke betydning, at der tidligere har været planlagt for boliger i området, hvis planlægningen ikke er blevet realiseret.

### Generelt om blandede byfunktioner

Reguleringen af blandede byfunktioner blev indført i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 2, i 2007.

Det fremgår således af planlovens 11 a, stk. 1, nr. 2, at kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af områder til forskellige byformål, f.eks. boligformål, erhvervsformål, blandede byfunktioner, beliggenheden af offentlige institutioner, serviceformål, byomdannelsesområder m.v.

Formålet var at give mulighed for at planlægge for områder med en blanding af boliger, service og forskellige former for erhverv for at skabe mangesidede anvendelser, i modsætning til en funktionsopdelt by, hvor boligområder, arbejdspladser og centrumfunktioner er placeret i adskilte områder.[4]

Ved samme lovændring blev der indført en bestemmelse i planlovens § 11 b, stk. 1, nr. 2, hvoraf følger, at der skal fastsættes rammer for indholdet af lokalplaner for de enkelte del af kommunen med hensyn til områder for blandede byfunktioner.

Områder med blandede byfunktioner skal således være udlagt i kommuneplanen.

## 3. De konkrete afgørelser

I dette afsnit gennemgås en række afgørelser, som Planklagenævnet i 2022 og 2023 har truffet vedrørende planlovens § 15 a, stk. 1. Afsnittet omfatter ikke samtlige afgørelser, som Planklagenævnet har truffet vedrørende denne bestemmelse i perioden, men alene en række udvalgte afgørelser.

### A. Sag om boligområde med mulighed for serviceerhverv og daginstitution – vejtrafikstøj og virksomhedsstøj – planområdet udgjorde et eksisterende byområde og var udlagt til blandede byfunktioner - byomdannelsesområde

En kommune havde vedtaget en lokalplan for et boligområde, hvor der primært skulle etableres boliger, men hvor der også kunne indrettes serviceerhverv, såsom butikker, restauranter, liberale erhverv mv. Lokalplanen muliggjorde ligeledes etablering af en daginstitution.

## *Vejtrafikstøj*

Det fremgik af sagens oplysninger, at kommunen i forhold til trafikstøj havde anvendt reglerne i planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, hvorefter der kan stilles krav om overholdelse af det indendørs støjniveau.

## *Nye eller eksisterende byområder*

Nævnet henviste til, at det følger af planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, at der i en lokalplan kan optages bestemmelser om isolering mod støj af ny boligbebyggelse i eksisterende boligområder eller områder for blandede byfunktioner, jf. § 11 b, stk. 1, nr. 2.

Et flertal på 10 af nævnets 11 medlemmer fandt, at planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, og forarbejderne til bestemmelsen må forstås således, at bestemmelsen alene kan bringes i anvendelse i tilfælde, hvor der lokalplanlægges for omdannelse af faktisk eksisterende byområder med tilhørende byfunktioner, herunder eksempelvis eksisterende erhvervsområder.

Flertallet lagde herved navnlig vægt på, at det fremgik af forarbejderne til bestemmelsen, at ændringen af loven er sket med henblik på at fremme modernisering af eksisterende støjramte boligområder og byområder med blandede byfunktioner, herunder til boligformål, og at det med ændringen blandt andet skulle være muligt at planlægge for nye boliger, der kan integreres i eksisterende byområder.

Flertallet lagde desuden vægt på, at det fremgår af forarbejderne, at de fastsatte bestemmelser om støjisolering skal sikre en hensigtsmæssig planlægning for fornyelse af eksisterende byområder med nye boliger. Det fremgår herudover, at hensigten med bestemmelserne er, at der i de eksisterende byområder skal være mulighed for at planlægge for en blanding af mange forskellige byfunktioner.

Flertallet lagde endvidere vægt på, at det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning om vejstøj, at retningslinjerne om støjisolerede boliger ikke kan lægges til grund ved ændret arealanvendelse. Det fremgår desuden, at de lempede støjgrænseværdier for nye boliger i eksisterende boligområder i byområder med meget støj, kan anvendes i de særlige situationer, hvor der i forhold til bymæssig bebyggelse er et ønske om at forny eller vitalisere boligkvarterer, herunder i forbindelse med byfornyelse og huludfyldning.

Flertallet anså således Miljøstyrelsens vejledning som et væsentligt fortolkningsbidrag i forhold til planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, og dermed de lempede grænseværdiers anvendelsesområde. Flertallet henviste i den forbindelse til, at der er henvist til vejledningen i forarbejderne til bestemmelsen.

Flertallet lagde desuden vægt på, at planloven bl.a. tilsigter, at støjulemper forebygges, jf. lovens § 1, stk. 2, nr. 5. Flertallet fandt, at dette hensyn om forebyggelse af støjgener talte for at anlægge en snæver fortolkning af anvendelsesområdet for de forskellige foranstaltninger til forebyggelse af støjgener, hvor der planlægges for støjfølsom anvendelse på støjbelastede arealer.

Planloven tilsigter endvidere, at der skabes og bevares værdifulde bebyggelser og bymiljøer, jf. lovens § 1, stk. 1, nr. 2. Flertallet fandt, at dette hensyn til skabelse og bevarelse af værdifulde bebyggelser og bymiljøer ligeledes taler for at anlægge en indskrænkende fortolkning af

muligheden for anvende foranstaltningen med støjisolering af boligbebyggelse, således at der opstår boliger og boligområder, hvor de generelle vejledende grænseværdier alene er overholdt på udendørs opholdsarealer, men ikke i øvrigt omkring boligerne.

Et flertal på 8 af nævnets 11 medlemmer fandt endvidere, at planområdet i den konkrete sag var et eksisterende byområde, hvorefter planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, kunne bringes i anvendelse, hvis der var tale om et nyt boligområde eller et område for blandede byfunktioner.

Flertallet lagde vægt på, at der i planområdet var eksisterende byfunktioner, herunder selskabslokaler, autoværksted og oplag af fiskergarn. Hertil kom at området var omgivet af en fiskerihavn og en lystbådehavn, ligesom området vest for planområdet ved Bådehavnsgade, anvendtes til erhverv. Nævnet lagde desuden vægt på, at planområdet også inden vedtagelsen af planerne lå i byzone.

#### Udlagt område for blandede byfunktioner

I kommuneplanrammen for planområdet var områdets anvendelse fastlagt til boligformål, serviceerhverv såsom butikker, restauranter, liberale erhverv, kollektive anlæg, institutioner, samt andre sociale, uddannelsesmæssige, kulturelle, sundheds- og miljømæssige servicefunktioner, som er forenelige med anvendelsen til boliger.

Der er ikke i planloven eller forarbejderne fastlagt en egentlig definition på "blandede byfunktioner", men der er blot i forarbejderne nævnt mulige erhverv.

Et flertal på 6 af nævnets 11 medlemmer fandt derfor ikke grundlag for at fastslå, at lokalplanområdet ikke var udlagt til blandede byfunktioner i kommuneplanen, jf. planlovens § 11 b, stk. 1, nr. 2.

Flertallet bemærkede desuden, at det fremgik af lokalplanens § 3, at lokalplanområdet skulle anvendes til helårsboliger, men at der desuden kunne indrettes serviceerhverv, herunder butikker, restauranter, liberale erhverv, erhvervs- og fritidsundervisning og håndværk, samt at der i området kunne indrettes kollektive anlæg og institutioner, samt andre sociale, uddannelsesmæssige, kulturelle, sundheds- og miljømæssige servicefunktioner, som er forenelige med anvendelsen til boliger. Området var således også konkret lokalplanlagt til blandede byfunktioner.

På den baggrund fandt flertallet, at kommunen havde mulighed for at fastsætte bestemmelser, som forudsatte, at de lempede støjgrænser anvendtes, samt at der skulle ske isolering af nyt boligbyggeri, jf. planlovens § 15, stk. 2, nr. 26. Bestemmelsen i planlovens § 15 a, stk. 1, var således opfyldt.

#### Virksomhedsstøj

Et enstemmigt Planklagenævn lagde til grund, at lokalplanen var tilvejebragt for et areal, som i kommuneplanen var udlagt som et byomdannelsesområde, jf. planlovens § 11 b, stk. 1, nr. 5.

Et enstemmigt nævn fandt desuden, at kommunen havde haft tilstrækkelig sikkerhed for, at støjbelastningen i lokalplanområdet fra virksomhederne ville være bragt til ophør i løbet af en periode, der ikke væsentligt ville overstige 8 år, efter at den endeligt vedtagne lokalplan var

offentliggjort.

Nævnet lagde herved vægt på, at redegørelsen til lokalplanen indeholdt oplysninger om, hvilke virksomheder der medførte en støjbeklastning i lokalplanområdet, herunder hvilke støjkllder der særligt medførte en høj støjbeklastning. Derudover indeholdt redegørelsen oplysning om, hvordan støjbeklastningen kunne nedbringes, og om at der var indgået aftaler med de pågældende virksomheder om nedbringelse af støjen.

Sagen blev behandlet af det samlede nævn. Afgørelsen kan læses her: [Afgørelse af 7. juli 2022, sagsnr. 21/03691 mfl. \(https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/ef177a57-618e-4370-9bfb-b67082286903?highlight=21%2F03691\)](https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/ef177a57-618e-4370-9bfb-b67082286903?highlight=21%2F03691).

B. Sag om udvidelse af eksisterende lystbådehavn og etablering af ny bydel med boliger og servicefunktioner – vejtrafikstøj og virksomhedsstøj – planområdet udgjorde et eksisterende byområde og var udlagt til blandede byfunktioner – ikke fornødne bestemmelser til sikring af støjhensynet i forhold til virksomhedsstøj

En kommune havde vedtaget en lokalplan, som muliggjorde udvidelse af en eksisterende lystbådehavn med op til ca. 1.000 bådpladser i kombination med etablering af en ny bydel med boliger og servicefunktioner.

Planområdet omfattede dels arealer på søterritoriet, dels arealer på land. Lokalplanen udlagde lokalplanens delområde 6 og 7 til anvendelsen blandet bolig- og erhvervsformål.

### *Vejtrafikstøj*

Planklagenævnet forstod lokalplanens bestemmelser således, at kommunen i forhold til trafikstøj havde anvendt reglerne i planlovens § 15 a, stk. 2, nr. 26, hvorefter der kan stilles krav om overholdelse af det indendørs støjniveau.

Der skulle derefter tages stilling til, om der i den konkrete sag var tale om et eksisterende byområde udlagt til blandede byfunktioner, hvilket er en betingelse for, at planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, kan bringes i anvendelse.

Planklagenævnet fandt, at de eksisterende landarealer i planområdet udgjorde et sådant eksisterende byområde. Nævnet bemærkede i forlængelse heraf, at lokalplanen alene muliggjorde etablering af boliger i den del af planområdet, som bestod af eksisterende landarealer.

Nævnet lagde herved vægt på, at der i planområdet var eksisterende byfunktioner i form af en lystbådehavn med bl.a. faciliteter til sejlsport og optagning af både, opholds- og legeplads, havnebygning med restaurant, kiosk, havnekontor, foreningslokaler, servicefaciliteter og bådoplag. Hertil kom at der umiddelbart nord for planområdet lå en erhvervshavn og at der vest og syd for planområdet lå bymæssig bebyggelse. Nævnet lagde desuden vægt på, at planområdet også inden vedtagelsen af planerne lå i byzone.

Nævnet fandt, at lokalplanens delområde 6 og 7 var udlagt til blandede byfunktioner i kommuneplanen, jf. planlovens § 11 b, stk. 1, nr. 2.

I kommuneplanrammen for delområderne var områdets anvendelse således udlagt til *blandet byområde: boliger, service- og kontorerhverv samt lystbådehavn med tilhørende faciliteter*.

Nævnet bemærkede desuden, at det fremgik af lokalplanen, at delområderne måtte anvendes til blandet bolig- og erhvervsformål, herunder boliger med tilhørende fælleslokaler, liberale erhverv, kontor- og servicevirksomheder, kulturelle aktiviteter, caféer og restauranter, maritime butikker, klinikker, lystbådehavnsrelaterede servicefaciliteter, klub- og foreningsfaciliteter, depoter og lignende svarende til virksomhedsklasse 1-2 samt detailhandel med dagligvarer. Området var således også konkret lokalplanlagt til blandede byfunktioner.

På den baggrund fandt nævnet, at kommunen havde mulighed for at fastsætte bestemmelser, som forudsatte, at de lempede støjgrænser anvendtes, samt at der skulle ske isolering af nyt boligbyggeri, jf. planlovens § 15, stk. 2, nr. 26. Bestemmelsen i planlovens § 15 a, stk. 1, var således opfyldt.

### *Virksomhedsstøj*

Planklagenævnet forstod lokalplanens bestemmelser således, at kommunen i forhold til virksomhedsstøj fra en nærliggende erhvervshavn havde fastsat bestemmelser efter planlovens § 15 a, stk. 1, jf. § 15, stk. 2, nr. 13, om etablering af konkret støjafskærmning inden ibrugtagning, og at kommunen således havde anvendt de almindelige grænseværdier i forhold til virksomhedsstøj.

Kommunen havde i et svar til klagerne og i forbindelse med klagesagen anført, at aktiviteterne på erhvervshavnen, forud for vedtagelsen af lokalplanen, var begrænset af de eksisterende kommuneplanrammer for planområdet og af eksisterende støjfølsom anvendelse omkring havnen.

Planklagenævnet fandt, at kommunen, med hensyn til støjpåvirkningen fra en eksisterende virksomhed med en miljøgodkendelse, kunne tage udgangspunkt i den aktuelle miljøgodkendelse og se bort fra eventuelle overskridelser af den gældende miljøgodkendelse, hvis kommunen ønskede at fastholde/håndhæve den gældende miljøgodkendelse.

Med hensyn til støjpåvirkningen fra aktiviteter, som ikke var omfattet af en miljøgodkendelse, og hvor regulering således foregik efter miljøbeskyttelseslovens § 42, fandt et enstemmigt Planklagenævn, at det ikke kunne tillægges betydning i forhold til planlovens § 15 a, at den støjende aktivitet eventuelt foregik tættere på anden eksisterende støjfølsom anvendelse, eller områder, som var planlagt til støjfølsom anvendelse, såfremt kommunen ikke faktisk havde givet et påbud om nedbringelse af støjen efter miljøbeskyttelseslovens § 42.[5]

Et enstemmigt Planklagenævn fandt endvidere, at det ikke kunne tillægges betydning, at lokalplanområdet, forud for lokalplanens vedtagelse, var udlagt til samme støjfølsomme anvendelse i rammebestemmelser for området i kommuneplanen.

Et enstemmigt Planklagenævn fandt således, at kommunen i sådanne situationer, måtte tage udgangspunkt i den faktiske støjbelastning i lokalplanområdet, uanset at den støjende aktivitet eventuelt allerede medførte en støjbelastning over Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier i andre områder med eksisterende støjfølsom anvendelse eller områder, som var planlagt til støjfølsom anvendelse, og uanset at planområdet allerede var udlagt til støjfølsom anvendelse i kommuneplanen.

Lokalplanen gav mulighed for en støjafskærmning mod virksomhedsstøj, som ikke måtte opføres højere end kote 12.

Det fremgik af sagens oplysninger, at en støjskærm på 12 m, med den placering, som lokalplanen gav mulighed for, ikke kunne sikre, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi for virksomhedsstøj kunne overholdes i forhold til støj fra lastning og losning i lokalplanens delområde 6 og 7, som var udlagt til støjfølsom anvendelse i form af blandet bolig og erhverv.

Et enstemmigt Planklagenævn fandt således, at lokalplanen ikke indeholdt de fornødne bestemmelser til sikring af støjhensynet. Nævnet lagde herved vægt på, at den støjafskærmning, som der var givet mulighed for ifølge lokalplanens, ikke ifølge oplysningerne i miljørapporten, ville være tilstrækkelig til, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for virksomhedsstøj ville kunne overholdes i alle dele af planområdet i natperioden.

Et enstemmigt Planklagenævn fandt på den baggrund, at lokalplanen ikke var i overensstemmelse med planlovens § 15 a, stk. 1, og at lokalplanen derfor led af en retlig mangel. Nævnet fandt desuden, at manglen var væsentlig, og at lokalplanen derfor var ugyldig.

Sagen blev behandlet af det samlede nævn. Afgørelsen kan læses her: [Afgørelse af 16. november 2022, sagsnr. 21/03782 mfl. \(https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/9b099a88-be74-4519-b3e2-fc2357e156a9?highlight=21%2F03782\)](https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/9b099a88-be74-4519-b3e2-fc2357e156a9?highlight=21%2F03782).

C. Sag om 4 punkthuse i op til 15 etager – vejtrafikstøj – planområdet udgjorde et eksisterende byområde og var udlagt til blandede byfunktioner

En kommune havde vedtaget en lokalplan, som fastlagde områdets anvendelse til blandede byfunktioner og åbnede mulighed for 4 punkthuse i op til 15 etager.

Planklagenævnet forstod lokalplanens bestemmelser således, at kommunen i forhold til trafikstøj havde anvendt reglerne i planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, hvorefter der kan stilles krav om overholdelse af det indendørs støjniveau.

Der skulle herefter tages stilling til, om der i den konkrete sag var tale om et eksisterende byområde udlagt til blandede byfunktioner, hvilket er en betingelse for, at planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, kan bringes i anvendelse.

Nævnet fandt, at planområdet i den konkrete sag udgjorde et eksisterende byområde. Nævnet lagde herved vægt på, at der i planområdet tidligere havde været et forbrændingsanlæg og et enfamiliehus. Hertil kom, at der nord for planområdet lå en lystbådehavn med tilhørende bådoplag og parkeringsarealer, og at der syd for planområdet lå eksisterende boligområder. Nævnet lagde desuden vægt på, at planområdet også inden vedtagelsen af lokalplanen lå i byzone.

Planklagenævnet fandt, at planområdet i den konkrete sag var udlagt til blandede byfunktioner i kommuneplanen, jf. planlovens § 11 b, stk. 1, nr. 2.

I kommuneplanrammen for lokalplanområdet var områdets anvendelse således udlagt til *blandede byfunktioner*.

Nævnet bemærkede desuden, at det fremgik af lokalplanens § 3.1, at lokalplanområdet kun måtte anvendes til blandede byfunktioner, herunder serviceerhverv og etageboliger. Området var således også konkret lokalplanlagt til blandede byfunktioner.

På den baggrund fandt nævnet, at kommunen havde mulighed for at fastsætte bestemmelser, som forudsatte, at de lempede støjgrænser anvendtes, samt at der skulle ske isolering af nyt boligbyggeri, jf. planlovens § 15, stk. 2, nr. 26. Bestemmelsen i planlovens § 15 a, stk. 1, var således opfyldt.

Sagen blev afgjort af formanden. Afgørelsen kan læses her: [Afgørelse af 16. februar 2023, sagsnr. 22/08944](https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/f7163fab-85bc-4a9e-8f64-48bd0c249af6?highlight=22%2F08944). (<https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/f7163fab-85bc-4a9e-8f64-48bd0c249af6?highlight=22%2F08944>).

D. Sag om etablering af ny bydel med erhverv og boliger – vejtrafikstøj – planområdet udgjorde et eksisterende byområde og var udlagt til blandede byfunktioner

En kommune havde vedtaget en lokalplan, som muliggjorde en ny bydel med blandede byfunktioner med både erhverv og boliger.

Planområdet udgjorde et industriområde med forskellige erhvervsvirksomheder, hvoraf flere var under afvikling.

Planklagenævnet forstod lokalplanens bestemmelser således, at kommunen i forhold til trafikstøj havde anvendt reglerne i planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, hvorefter der kan stilles krav om overholdelse af det indendørs støjniveau.

Der skulle herefter tages stilling til, om der i den konkrete sag var tale om et eksisterende byområde udlagt til blandede byfunktioner, hvilket er en betingelse for, at planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, kan bringes i anvendelse.

Planklagenævnet fandt, at planområdet i den konkrete sag udgjorde et eksisterende byområde. Nævnet lagde herved vægt på, at planområdet udgjorde et eksisterende industriområde med forskellige erhvervsvirksomheder. Hertil kom, at der vest, øst og syd for planområdet lå eksisterende boligbebyggelse og erhvervsbebyggelse, og at der nord for planområdet lå et idrætsanlæg. Nævnet lagde desuden vægt på, at planområdet også inden vedtagelsen af lokalplanen lå i byzone.

Planklagenævnet fandt, at planområdet i den konkrete sag var udlagt til blandede byfunktioner i kommuneplanen, jf. planlovens § 11 b, stk. 1, nr. 2.

I kommuneplanrammen for lokalplanområdet var områdets anvendelse således udlagt til *blandede byfunktioner*.

Planklagenævnet fandt det i den forbindelse uden betydning, at en mindre del af lokalplanområdet var udlagt til anvendelsen trafikanlæg i et rammeområde, idet den del af lokalplanområdet, der lå inden for dette rammeområde ifølge lokalplanens anvendelsesbestemmelser kun måtte anvendes til parkering og gangareal frem til bebyggelsen, og ikke måtte indrettes til ophold. Planklagenævnet fandt således, at denne del af lokalplanområdet ikke var udlagt til støjfølsom anvendelse.

Nævnet bemærkede desuden, at det fremgik af lokalplanens anvendelsesbestemmelse, at lokalplanområdet kun måtte anvendes til blandede byfunktioner, herunder helårsboliger i etagebebyggelse og erhverv, der kunne respektere naboskab til boliger. Området var således også konkret lokalplanlagt til blandede byfunktioner.

På den baggrund fandt nævnet, at kommunen havde mulighed for at fastsætte bestemmelser, som forudsatte, at de lempede støjgrænser anvendtes, samt at der skulle ske isolering af nyt boligbyggeri, jf. planlovens § 15, stk. 2, nr. 26. Bestemmelsen i planlovens § 15 a, stk. 1, var således opfyldt.

Sagen blev afgjort af formanden. Afgørelsen kan læses her: [Afgørelse af 28. april 2023, sagsnr. 23/00358 mfl. \(https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/0f60a95e-49c6-448f-b014-c64d59758223?highlight=23%2F00358\)](https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/0f60a95e-49c6-448f-b014-c64d59758223?highlight=23%2F00358)

E. Sag om boligområde – virksomhedsstøj - planområdet var et eksisterende byområde men forudsætningerne for anvendelse af de lempede grænseværdier var ikke opfyldt i den konkrete sag

En kommune havde vedtaget en lokalplan, hvis formål bl.a. var at udlægge lokalplanområdet til boligformål.

Planklagenævnet forstod lokalplanens bestemmelser således, at kommunen havde anvendt reglerne i planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, hvorefter der kan stilles krav om overholdelse af det indendørs støjniveau.

Der skulle herefter tages stilling til, om der i den konkrete sag var tale om et eksisterende byområde udlagt til blandede byfunktioner, hvilket er en betingelse for, at planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, kan bringes i anvendelse.

Planklagenævnet fandt, at planområdet i den konkrete sag udgjorde et eksisterende byområde. Nævnet lagde herved vægt på, at lokalplanområdet tidligere havde været anvendt til trådfabrik, og at der i planområdet fandtes eksisterende bebyggelse i form af fabriksbaser. Hertil kom, at planområdet var omgivet af virksomheder, boligområder, et bycenter, et område til fritidsaktiviteter omkring en hal, et center til kultur-, aktivitets og iværksætter-miljø og en skole. Nævnet lagde desuden vægt på, at planområdet også inden vedtagelsen af lokalplanen lå i byzone.

Et enstemmigt Planklagenævn fandt imidlertid, at forudsætningerne for anvendelse af de lempede støjgrænser, jf. planlovens § 15 a, stk. 2, nr. 26, ikke var opfyldt i den konkrete sag.

Nævnet fandt herunder, at der ikke var tale om et område for blandede byfunktioner, blot fordi der inden for et rammeområde, som blev vedtaget samtidig med lokalplanen, fandtes erhverv, i form af et autoværksted og en entreprenør- og vognmandsvirksomhed.

Nævnet lagde herved vægt på, at det fremgår af forarbejderne til planlovens § 11 b, stk. 1, nr. 2, at hensigten med bestemmelsen er, at der skal være mulighed for at planlægge for en blanding af mange forskellige byfunktioner, der gør byen levende og sammensat, hvor det er muligt at indpasse forskellige moderne byerhverv, som ikke er miljøbelastende. Det fremgår således også af rammebestemmelserne for det nye rammeområde, som udlagde området til blandede byfunktioner, at den specifikke anvendelse af rammeområdet var blandede byfunktioner med åben/lav og tæt/lav boligbebyggelse, offentlige formål samt erhverv uden væsentlige miljøpåvirkninger, fx liberale erhverv og servicevirksomhed.

Efter nævnets opfattelse, udgjorde de to eksisterende virksomheder i rammeområdet, i form af et autoværksted og en entreprenør- og vognmandsvirksomhed ikke virksomheder, som kunne betegnes som erhverv, som ikke var miljøbelastende. Nævnet lagde herved vægt på, at

virksomhederne var to af de fire virksomheder, som var nævnt i lokalplanens redegørelse som virksomheder, der vurderedes at ville medføre miljøpåvirkning af de nye boliger. Det fremgik endvidere af lokalplanens redegørelse, at den udarbejdede støjrapport viste, at entreprenør- og vognmandsvirksomheden var en ud af to virksomheder, som især belastede lokalplanområdet med støj.

Det var således nævnets opfattelse, at et område med blandet bolig og erhverv ikke i ethvert tilfælde vil udgøre et område for blandede byfunktioner, jf. planlovens § 11 b, stk. 1, nr. 2. Efter nævnets opfattelse, havde det således ikke været hensigten med indførelsen af muligheden for at udlægge områder til blandede byfunktioner, at eksisterende støjende erhverv kan inddrages for at give et område karakter af et område for blandede byfunktioner og dermed være omfattet af planlovens § 15, stk. 2, nr. 26. Efter nævnets opfattelse ville muligheden for at karakterisere et område som blandede byfunktioner, og dermed være omfattet af anvendelsesområdet for de lempede grænseværdier, i en situation, hvor der alene planlægges for boliger, og hvor de øvrige byfunktioner udgøres af eksisterende erhverv som de i sagen omhandlede, udgøre en mulighed for omgåelse af begrænsningen i anvendelsen af de lempede grænseværdier.

Nævnet fandt desuden, at der ikke ud fra sagens oplysninger i øvrigt, herunder indholdet af kommuneplantillægget, var grundlag for at fastslå, at lokalplanområdet i den konkrete sag var udlagt til eller indgik i et område udlagt til blandede byfunktioner, i denne situation, hvor der ikke i lokalplanen planlagdes for blandede byfunktioner men alene for boliger i form af tæt/lav bolig-bebyggelse. Nævnet lagde herved vægt på, at der ikke inden for rammeområdet var vedtaget anden lokalplanlægning, som bidrog til at give området karakter af blandede byfunktioner, og at der ikke i kommuneplantillægget i øvrigt var indikationer på, at en sådan lokalplanlægning var forestående. Nævnet lagde endvidere vægt på, at hverken rammebestemmelserne for rammeområdet, eller kommuneplantillægget i øvrigt, indeholdt nogen nærmere beskrivelse af, hvilke øvrige byfunktioner der planlagdes etableret inden for rammeområdet eller hvor disse planlagdes placeret i rammeområdet.

Planklagenævnet fandt på den baggrund, at lokalplanen ikke var i overensstemmelse med planlovens § 15 a, stk. 1, idet lokalplanen alene sikrede overholdelse af de lempede grænseværdier fastsat i 2007 tillægget til Miljøstyrelsens vejledning i en situation, der ikke var omfattet af planlovens § 15, stk. 2, nr. 26.

Dette udgjorde en væsentlig retlig mangel ved lokalplanen, som medførte ugyldighed.

Sagen blev behandlet af det samlede nævn. Afgørelsen kan læses her: [Afgørelse af 21. september 2023, sagsnr. 23/06181](https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/c1ba7f62-f658-40f6-81c0-b60a5def2c15?highlight=23%2F06181). (<https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/c1ba7f62-f658-40f6-81c0-b60a5def2c15?highlight=23%2F06181>)

---

[1] Planklagenævnet Orienterer (PKNO) 18/2021 (<https://pkn.naevneneshus.dk/nyhed/2d96cff8-2bf2-453b-962a-6bb41f6e61ac?highlight=null>), om lokalplanlægning på støjbelastede arealer.

[2] Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/2007 om støj fra veje og tillæg til vejledning nr. 5/1984: Ekstern støj fra virksomheder, juli 2007.

[3] Planklagenævnets afgørelse af 7. juli 2022 i sagsnr. 21/03691 m.fl. (<https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/ef177a57-618e-4370-9bfb-b67082286903?highlight=21%2F03691>). Afgørelsen kan læses på

afgørelsesportalen: <https://pkn.naevneneshus.dk/> (<https://pkn.naevneneshus.dk/>). Se endvidere lovforslag 204/2007, de almindelige bemærkninger og de specielle bemærkninger til § 11 b, stk. 2, nr. 1, og § 15, stk. 2.

[4] Lovforslag 204/2007, de specielle bemærkninger til § 11 a, stk. 1, nr. 2.

[5] Lovbekendtgørelse nr. 100 af 19. januar 2022 om miljøbeskyttelse.

**Publiseringsdato:**

6. november 2023.

**Planklagenævnet** (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/planklagenaevnet/>) • Nævneshus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • [Plan@naevneneshus.dk](mailto:Plan@naevneneshus.dk) (<mailto:Plan@naevneneshus.dk>).  
**Tilgængelighedserklæring** (<https://www.was.dgst.dk/pkn-naevneneshus-dk>).